

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 1Csp/14/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418201386
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Miškovčík
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8418201386.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom JUDr. Dušanom Miškovčíkom v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovaným: 1/ W. B., O.. XX.XX.XXXX, V. M. X. XXX, a 2/ T. B., O.. XX.XX.XXXX, V. M. X. XXX, o zaplatenie 1.996,89 Eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

- I. Konanie voči žalovanej 1 z a s t a v u j e.
- II. Žalobu z a m i e t a.
- III. Žalovanému 2 náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na súd dňa 18.06.2018 domáhal, aby súd žalovaných zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1996,89 Eur, úroky z istiny vo výške 1970,33 Eur, zmluvný úrok vo výške 25,12% ročne zo sumy 1996,89 Eur od 01.06.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 1996,89 Eur od 01.06.2018 do zaplatenia, bankové poplatky vo výške 39,65 Eur spolu s náhradou trov konania.

2. Žalobu žalobca odôvodnil tvrdeniami, že dňa 09.10.2014 uzatvorili žalobca a žalovaní zmluvu o úvere č. 1431360059. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery, Všeobecné obchodné podmienky a sadzobník poplatkov. Žalovaní svojimi podpismi na zmluve potvrdili, že sa s týmito dokumentmi oboznámili a súhlasia s ich obsahom. Na základe tejto zmluvy poskytol žalobca žalovaným peňažné prostriedky v sume 2.000 Eur. Žalovaní sa zaviazali vrátiť žalobcovi istinu, zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov. Žalovaní neplnili úver riadne a včas. V dôsledku omeškania žalovaných s plnením úveru žalobca dňa 21.09.2019 vyhlásil úver za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaný žalobcovi neuhradil žiadnu sumu.

3. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil súdu úverovú zmluvu č. 1431360059 zo dňa 09.10.2014, obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery, všeobecné obchodné podmienky, sadzobník poplatkov platný od 01.10.2014, výpis z úverového účtu so stavom ku 31.05.2018, výzvy na úhradu dlžnej sumy a oznámenie o predčasnej splatnosti pohľadávky zo dňa 21.09.2015.

4. Žalovaným bola žaloba doručená do vlastných rúk dňa 20.09.2018, pričom žalovaní sa k žalobe doposiaľ nijako nevyjadrili a nevyužili žiadne prostriedky procesnej obrany.

5. Z dôvodu, že zmluvou zo dňa 20.12.2018 došlo k postúpeniu pohľadávky tvoriacej predmet sporu, uznesením zo dňa 16.01.2019 súd pripustil zmenu strany sporu z pôvodného žalobcu, spoločnosti Poštová banka a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 47 232 471, na nového žalobcu, spoločnosť BENCONT COLLECTION a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692.

6. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa účastníci nedostavili, preto súd konal v ich neprítomnosti.

7. Na pojednávaní sa súd oboznámil s obsahom žaloby a vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1431360059 zo dňa 09.10.2014 vrátane súvisiacej zmluvnej dokumentácie, výpisu z úverového účtu žalovaných, oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru vrátane potvrdenia o doručení, výzvy na úhradu dlžnej sumy, zmluvou o postúpení pohľadávky a uznesením Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 3D/159/2019 a zistil tento skutkový stav:

8. Na základe úverovej zmluvy č. 1431360059 uzavretej medzi žalovanými a Poštovou bankou a.s. bol žalovaným poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 2.000 Eur. Žalovaní mali žalobcovi uhradiť sumu poskytnutého úveru v 120 mesačných splátkach vo výške 46 Eur. V zmluve bola dohodnutá výška úrokovej sadzby 25,12% ročne, RPMN 28,22% ročne, splatnosť mesačnej splátky 15.deň v mesiaci, splatnosť prvej mesačnej splátky 15.11.2014 a konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 15.10.2024. Žalovaní v zmluve uviedli, že sú manželmi, majú vlastné bývanie. Obaja sú invalidnými dôchodcami, nemajú žiaden príjem zo zamestnania alebo podnikateľskej činnosti. Žalovaná 1 poberá invalidný dôchodok vo výške 270 Eur, žalovaný 2 invalidný dôchodok vo výške 155 Eur. Obaja majú základné vzdelanie. Neuhrádzajú žiadne splátky úverov ani pôžičiek. Ako čistý mesačný príjem domácnosti uviedli sumu 500 Eur. Pred čerpaním úveru boli žalovaní povinní predložiť okrem dokladu totožnosti aj doklad o príjme. Podľa výpisu z úverového účtu, žalovaný z poskytnutého úveru uhradili sumu 3,11 Eur. Zvyšnú časť dlžnej sumy žalovaní žalobcovi neuhradili. Dňa 21.09.2015 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa dlh žalovaných stal splatným v celom rozsahu.

9. Uznesením Okresného súdu Kežmarok zo dňa 10.10.2019 bol v rámci dedičského konania po poručiteľke - žalovanej 1, ktorá zomrela dňa 21.07.2019, vydaný nepatrný majetok osobe, ktorá sa postarala o jej pohreb a konanie bolo zastavené.

10. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

11. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

12. Podľa § 1 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

13. Podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov na účely tohto zákona sa rozumie
a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

15. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

16. Podľa § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

17. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20140901.html>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20140901.html>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20140901.html>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

18. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

19. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

21. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 4 písm. v) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

23. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne, vážne určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

24. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Podľa § 63 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve. Ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve.

26. Žalovaná 1 v priebehu konania dňa 21.07.2019 zomrela, čím stratia spôsobilosť byť stranou sporu. Dedičské konanie po poručiteľke bolo zastavené a majetok nepatrnej hodnoty bol vydaný osobe, ktorá sa postarala o pohreb. Nakoľko vzhľadom na výsledok dedičského konania nie je žiadna taká osoba, ktorá by po smrti poručiteľky vstúpila do jej práv, súd s poukazom na § 63 CSP konanie voči žalovanej 1 zastavil.

27. Predložená zmluva medzi žalobcom a žalovanými je zmluvou typovou. Nakoľko žalovaní ako dlžníci nepoužili predmet plnenia na podnikanie, žalobca bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a dlžníci v postavení spotrebiteľov. Predmetná zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou a na žalovaných je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľov, pretože pri jej uzavieraní nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na právny vzťah je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Táto zmluva medzi stranami sporu bola uzavretá ako formulárová zmluva, obsah ktorej spotrebiteľa ovplyvniť nemohli. Právny vzťah medzi stranami sporu je založený spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou, a to ustanoveniami Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

28. Otázka posudzovania bonity žalovaných pri uzatváraní úverovej zmluvy súd považoval za esenciálnu pre posúdenie nároku uplatneného žalobou v tejto právnej veci. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žalobca pri uzatváraní úverovej zmluvy porušil svoju povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, uloženú mu v § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

29. Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

30. Podľa bodu 26. preambuly vyššie citovanej Smernice členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité,

aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch.

31. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

32. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48 <<http://merit.slv.cz/8smernice2008/48>>, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa.

33. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej).

34. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, v ktorej v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrované deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama osebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

35. Dostatočnými informáciami dokladujúcimi schopnosť spotrebiteľa splácať úver nie sú považované informácie získané výlučne od spotrebiteľa. Odborná starostlivosť predpokladá údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, overiť, resp. objektívne preukázať minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka zdroj jeho príjmu (v danom prípade žalobca v konaní nepredložil ani len tvrdenie o takejto skutočnosti). Kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie akými sú napríklad štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime, priemerných výdavkoch obyvateľstva a pod. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie len tvrdnými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (pozri Rozsudok NS ČR z 25.07.2018, sp. zn. 33 Cdo 2178 / 2018).

36. Žalobca nijakým spôsobom súdu nepreukázal, že pri poskytovaní úveru žalovanému postupoval dôsledne v súlade s § 7 ZoSÚ a náležite preveril schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý spotrebiteľský úver. Uvedené skutočnosti žalobca nielenže súdu v rámci dokazovania nepreukázal, dokonca neunesol ani bremeno tvrdenia ako jedno zo základných bremien, ktoré musí strana sporu v konaní uniesť. Žaloba neobsahuje nijaké skutkové tvrdenia týkajúce sa posudzovania bonity spotrebiteľa pri uzatváraní úverovej zmluvy. Strana sporu sa svojej povinnosti uviesť v konaní skutkové tvrdenia podstatné pre rozhodnutie vo veci nezbaví tým, že odkáže na dôkazy (v tomto prípade úverovú zmluvu), z ktorých by uvedené skutočnosti mali vyplývať.

37. Z predloženej úverovej zmluvy vyplýva, že žalobca pri jej uzatváraní zistil od spotrebiteľov výlučne údaje, ktoré sa týkali ich finančných príjmov, konkrétne že obaja sú invalidný dôchodcovia, s výškou invalidného dôchodku 270 Eur a 155 Eur. Žiaden príjem z pracovnej alebo podnikateľskej činnosti žalovaní nemajú. V otázke výdavkov bola úverová zmluva zameraná výlučne len na výdavky žalovaných v súvislosti so splácaním iných úverov a pôžičiek, kde žalovaní deklarovali, že takéto nemajú. Zo

zmluvy vyplýva, že žalobca nijako nepreveroval okolnosť, že žalovaní uviedli čistý mesačný príjem domácnosti vo výške 500 Eur, avšak na druhej strane ich spoločný príjem pozostávajúci z ich dôchodkov, keďže iný príjem nemajú, bol v súhrne len vo výške 425 Eur. Žalobca rovnako nepreukázal účel na ktorý finančne prostriedky žalovaným poskytol. V konaní nebolo tvrdené a ani preukázané, že by žalobca nahliadol do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. Postup veriteľa s odbornou starostlivosťou pritom znamená nielen formálne zistenie predpísaných údajov, aby sa tieto stali obsahom zmluvy, ale ich náležité posúdenie v rámci svojich odborných kapacít, ktoré sa u veriteľa ako osoby ktorá koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti, predpokladajú. Vzhľadom na uvedené možno skonštatovať, že žalobca v konaní neuniesol tak bremeno tvrdenia ako aj dôkazné bremeno ohľadom jeho postupu s odbornou starostlivosťou pristupovať ku skúmaniu schopnosti žalovaných splácať spotrebiteľský úver, čím porušil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 7 ZoSÚ a to podstatným spôsobom.

38. Súd hodnotí porušenie povinností veriteľa konať pri poskytovaní úveru s odbornou starostlivosťou o to závažnejšie, že úver bol poskytnutý žalovaným ako spotrebiteľom, ktorý v žiadosti o poskytnutie úveru deklarovali iba minimálne príjmy z invalidného dôchodku v súhrne vo výške 425 Eur mesačne, pričom výška životného minima v roku 2014 bola vo výške 198,09 Eur mesačne, pre jednu plnoletú fyzickú osobu a 138,19 Eur mesačne ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu. V prípade žalovaných, teda dvoch plnoletých fyzických osôb, tvorí životné minimum suma 336,28 Eur. Náklady žalovaných na životné minimum, ktoré je spoločensky uznanou minimálnou hranicou príjmov fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav hmotnej núdze, tak predstavujú 79,12% ich spoločných príjmov z invalidného dôchodku. Konanie žalobcu, ktorý žalovaným poskytol úver, za podmienok, že zo sumy 88,72 Eur, ktorá je sumou o ktorú ich príjmy presahujú sumu životného minima v tom období, títo majú žalobcovi mesačne uhrádzať splátku vo výške 46 Eur po dobu 10 rokov, je konaním, ktoré sa prieči dobrým mravom.

39. Podľa ust. §3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

40. Žalobca sa pri uzatváraní úverovej zmluvy zameril len na zistenie pomerov žalovanej a jej schopnosť splácať úver komplexne neskúmal. V priebehu konania žalobca nepreukázal, žeby mal snahu s odbornou starostlivosťou zisťovať celkovú zadlženosť žalovanej a teda jej schopnosť platiť poskytnutý úver. Žalobca pri uzatváraní úverovej zmluvy nepostupoval s náležitou odbornou starostlivosťou, obozretne ani so zaužívanou praxou a zvyklosťami pri poskytovaní úverov. Takéto jeho konanie nie je možné hodnotiť inak ako konanie priečiace sa dobrým mravom v dôsledku čoho je uzatvorená zmluva neplatná podľa ustanovenia §39 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>. (pozri Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 7Co/134/2012 <<http://merit.slv.cz/7Co/134/2012>> z 24.01.2013).

41. Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý hrubo porušil povinnosť s odbornou starostlivosťou a obozretne posúdiť bonitu žalovaných a týmto poskytol úver bez zistenia jeho účelu. Veriteľ v postavení banky postupoval pri zisťovaní údajov o žalovaných čisto formálne, rozhodne nie obozretne. Takéto konanie preto nemôže požívať ochranu zo strany súdu Slovenskej republiky. S poukazom na uvedené, súd má v danom prípade za to, že ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> nepôsobí dostatočne odrádzajúco, a preto je dôvodné aplikovať ustanovenie §3 ods. 1 generálneho zákona - Občianskeho zákonníka o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu.

42. Prístup spotrebiteľa je prirodzený, čo sa ale nedá povedať o veriteľovi (právnom predchodcovi žalobcu), ktorý je podnikateľom v oblasti sledovanej centrálnou bankou. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzavretí zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatelný. Je

nelogické až hazardné, poskytovať úver osobe za podmienok, ktoré neprivodia nič iné len následný súdny spor, exekúciu, navyšovanie zadĺženia.

43. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru súdu prvej inštancie na mieste aplikovať ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke (pozri Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 28.10.2016, sp. zn. 6Co 171 / 2016).

44. Vzhľadom na tieto závery súd postup veriteľa v kontraktačnom procese úverovej zmluvy hodnotil ako konanie priečiace sa dobrým mravom, v dôsledku čoho je uzatvorená zmluva neplatná a preto súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

45. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci.

47. Podľa čl. 4 ods. 1 CSP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto zákona alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšej posudzovanej právnej veci.

48. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa citovaného ustanovenia, aplikujúc zásadu úspechu v konaní. Keďže žaloba bola zamietnutá, žalovaný 2 bol v konaní v celom rozsahu úspešný. Nakoľko z obsahu spisu nevyplývajú žiadne trovy v konaní úspešnej strany sporu, súd žalovanému 2 nárok na náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak:

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.